

III. ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

III.A. Τίνος είναι αυτή η εφημερίδα;

ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

- Γνωριμία με τις εφημερίδες (τοπικές και πανελλήνιας κλίμακας) που κυκλοφορούν στην περιοχή όπου μένουν τα παιδιά.
- Συστηματική παρακολούθηση των εφημερίδων για ορισμένο χρονικό διάστημα (π.χ. δύο εβδομάδες- μαθητές ή ομάδες μαθητών μπορούν να αναλάβουν ορισμένη εφημερίδα): καταγραφή των πρωτοσέλιδων τίτλων και, γενικά, των θεμάτων με τα οποία ασχολείται κάθε εφημερίδα, παρατήρηση της διατύπωσης και του μεγέθους των τίτλων, της έκτασης και της οργάνωσης του περιεχομένου των ειδήσεων, του είδους και της ποικιλίας των άρθρων, της κατανομής της ύλης, των θεμάτων των μόνιμων στηλών, των φωτογραφιών, των σκίτσων και των γελοιογραφιών. Διαμόρφωση της ταυτότητας κάθε εφημερίδας: συμπεράσματα σχετικά με τη στάση της εφημερίδας ως προς τα συμβάντα της επικαιρότητας, την κατά το δυνατόν αντικειμενική νηφάλια ή τη μεροληπτική παρουσίαση των θεμάτων, τη νηφάλια ή την εντυπωσιακή (ή και αισθησιακή) προβολή των ειδήσεων.
- Ερωτηματολόγιο που απευθύνεται στους αναγνώστες: ακριβής καθορισμός του δείγματος και των ειδικών στόχων του ερωτηματολογίου, σύνταξη των ερωτήσεων. Ο γενικός στόχος του είναι η διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στον χαρακτήρα της εφημερίδας και στη φυσιογνωμία των αναγνωστών της. Έτσι το ερωτηματολόγιο μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με την ηλικία, το επάγγελμα, το μορφωτικό επίπεδο, τα ειδικά ενδιαφέροντα, τη στάση προς τη ζωή (φόβους, ελπίδες, θετική- αρνητική διάθεση), τους βαθμούς του ενδιαφέροντος για τα κοινά και της συμμετοχής σ' αυτά.
- Τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται με συνοπτικό και εύληπτο τρόπο (πίνακες, διαγράμματα, σχήματα) και, φυσικά, σχολιάζονται προφορικά και γραπτά. Η παρουσίαση μπορεί να γίνει σε έντυπο πόνημα ή σε ειδική εκδήλωση με ομιλίες και εποπτικό υλικό (διαφάνειες, αφίσες, εφημερίδες τοίχου).

III.B. Η μετάδοση των ειδήσεων από την αρχαιότητα μέχρι την εποχή μας

ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Τα γενικά ερωτήματα τα οποία τίθενται σ' αυτή την εργασία είναι: τι αποτελούσε «είδηση» στις προηγούμενες εποχές; Πώς μάθαιναν οι άνθρωποι αυτές τις ειδήσεις; Ποιοι μπορούσαν να τις μάθουν; Τι ρόλο έπαιζαν αυτές στη ζωή των ανθρώπων και των κοινωνιών; Ποιες συνήθειες και ποιοι θεσμοί συνδέονταν με τη μετάδοση των ειδήσεων;

- Οι μαθητές, ατομικά ή κατά ομάδες, αναλαμβάνουν μία εποχή ή την πλευρά μιας εποχής (αφού προηγουμένως έχουν συμφωνήσει για το χωρισμό του παρελθόντος σε εποχές). Αναζητούν τις πηγές πληροφοριών και το υλικό (αν υπάρχει). Απευθύνονται στον ΟΤΕ, στην Αθήνα, όπου ήδη -Ιούλιος 1998- λειτουργεί έκθεση με αυτό το θέμα στο κτίριο του ΟΤΕ στην Κηφισιά (Πρωτέως 26, τηλ. 62.01.999 - 62.02.099). Επίσης μπορούν να αξιοποιήσουν το ντοκιμαντέρ «Από τις Φρυκτωρίες στο Internet», το οποίο είναι συμπαραγωγή του ΟΤΕ και της NET στο πλαίσιο του εορτασμού της Διεθνούς Ημέρας Τηλεπικοινωνιών (17 Μαΐου). Είναι βασισμένο στο συλλεκτικό υλικό του Τηλεπικοινωνιακού Μουσείου του ΟΤΕ στην Κηφισιά.
- Τα αποτελέσματα της εργασίας μπορούν να παρουσιαστούν σε γραπτό κείμενο, αλλά μπορεί να αποτελέσει το υλικό για να γυρίσουν τα παιδιά ένα βίντεο ή να σκηνοθετήσουν μια θεατρική παράσταση ή να ετοιμάσουν μια δραματοποίηση (π.χ. αναπαριστώντας τη διαδικασία μετάδοσης ειδήσεων σε εποχή ή εποχές της επιλογής τους).

Σ' αυτή την εργασία μπορούν να χρησιμεύσουν τα εξής βιβλία:

COULET C., *Μέσα επικοινωνίας στην αρχαία Ελλάδα*, μτφρ. Κ. Τσιτιράκης. Παπαδήμας, Αθήνα 1997.

JEANNENEY J. N., *Η ιστορία των μέσων μαζικής ενημέρωσης*, μτφρ. Ν. Μπάλα, εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1999.

ΛΑΖΟΣ Χ., *Τηλεπικοινωνίες των αρχαίων Ελλήνων*. Αίολος, Αθήνα.

MOSLEY D.J., *Envoys and diplomacy in ancient Greece*. Steiner, Wiesbaden 1993.

ΜΠΑΡΜΠΙΕ Φ. & ΛΑΒΕΝΙΡ Κ., *Ιστορία των μέσων μαζικής επικοινωνίας*, μτφρ. Κ. Χαρικιοπούλου, εκδ. Δρομέας, Αθήνα 1999.

ΣΤΥΛΙΑΔΗΣ Κ., *Ιστορία των τηλεπικοινωνιών*. Φλώρινα 1995.

TENEKIDHS Γ., *Οι διεθνείς σχέσεις στην αρχαία Ελλάδα*. Ίδρυμα Λεβέντη, Αθήνα 1993.